

A Useful Online
Toolkit for the Teacher

Αξιοποιώντας διδακτικά τα παραμύθια:

Το Ασχημόπαπο

του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν

Διδακτικό Υλικό

Εύα Βοσκάκη – Ελευθερία Καματερού – Κατερίνα Μαραγκουδάκη

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

Universidad de Oviedo
Universidá d'Uviéu
University of Oviedo

Gitecn@
tecnología y aprendizaje

Παραπομπή: Βοσκάκη, Ε., Καματερού, Ε. & Μαραγκουδάκη, Κ. (2026). *Αξιοποιώντας διδακτικά τα παραμύθια: Το Ασχημόπαπο του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν* [Διδακτικό υλικό]. Joint Education Lab Project, INGENIUM European University.

Το Ασχημόπαπο

Ξεκινάμε το ταξίδι μας!

Με οδηγό το παραμύθι «Το Ασχημόπαπο»
του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν

Σε αυτή την ενότητα θα γνωρίσουμε το παραμύθι «Το Ασχημόπαπο» και θα ανακαλύψουμε σημαντικές έννοιες, όπως η **διαφορετικότητα**, ο **σεβασμός**, η **συμπερίληψη**, τα **στερεότυπα**, οι **προκαταλήψεις** και ο **ρατσισμός**. Θα συνεργαστούμε, θα σκεφτούμε, θα εκφραστούμε και θα δημιουργήσουμε!

Γιατί είναι σημαντικό;

Για να μάθουμε να σεβόμαστε και να αποδεχόμαστε τη μοναδικότητα κάθε ανθρώπου.

1

Μοιραζόμαστε τις εμπειρίες μας

Θυμόμαστε δικές μας εμπειρίες, γνωρίζουμε το παραμύθι και συνδέουμε όσα ήδη ξέρουμε με όσα θα μάθουμε.

2

Μαθαίνουμε νέες έννοιες

Γνωρίζουμε βασικές έννοιες, ανακαλύπτουμε το νόημα τους και εμπλουτίζουμε το λεξιλόγιό μας.

Θα εργαστούμε μέσα από 4 στάδια μάθησης!

4

Δημιουργούμε

Χρησιμοποιούμε όσα μάθαμε για να δημιουργήσουμε τις δικές μας εργασίες, ιστορίες και δράσεις.

3

Σκεφτόμαστε και συζητάμε

Παρατηρούμε, αναλύουμε, συζητάμε και εκφράζουμε τις απόψεις μας με επιχειρήματα.

Τι θα χρειαστούμε;

- Το βιβλίο εργασιών
- Μολύβι και γόμα
- Ξυλομπογιές ή μαρκαδόρους
- Χαρτόνια και καρτιά A4 (σε ορισμένες δραστηριότητες)
- Διάθεση για συνεργασία, δημιουργία, και σεβασμό!

Η διαφορετικότητα μας κάνει μοναδικούς!
Ο σεβασμός μας κάνει καλύτερους!

Στο τέλος θα μπορούμε να...

αναγνωρίζουμε στερεότυπα και προκαταλήψεις

κατανοούμε καλύτερα τη διαφορετικότητα

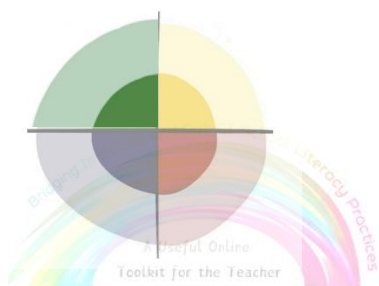
σεβόμαστε τη μοναδικότητα κάθε ανθρώπου

εκφράζουμε τη γνώμη μας με επιχειρήματα

δημιουργούμε τα δικά μας κείμενα και έργα

Μπορείτε να ψάξετε στη βιβλιοθήκη σας και να βρείτε δύο από τα αγαπημένα σας παιδικά παραμύθια;

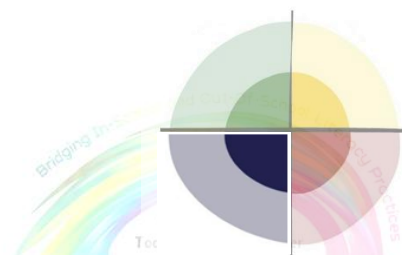
Φέρτε τα στην τάξη και παρουσιάστε τα στις συμμαθήτριες και στους συμμαθητές σας.

Ζωγραφίστε σκηνές από την ιστορία του Ασχημόπαπου που σας θυμίζουν προσωπικές σας εμπειρίες. Προσπαθήστε να χρησιμοποιήσετε τα ανάλογα χρώματα προκειμένου να αποτυπώσετε τα συναισθήματα που σας προκαλεί η ανάμνηση αυτή.

Όλες τις ζωγραφιές θα τις κολλήσουμε σε ένα μεγάλο χαρτόνι και θα φτιάξουμε τον «τοίχο των αναμνήσεων»!

Ξαναδιαβάστε το παρακάτω απόσπασμα από το παραμύθι:

«[...] Τα μικρά της είχαν συμπαθητικά προσωπάκια, πούπουλα σε ανοιχτό κίτρινο χρώμα και ήταν πανέμορφα όλα, εκτός από ένα. [...]»

Με ποια έννοια θα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε αυτό που βιώνει το παπάκι και γιατί;

Ξαναδιαβάστε το παρακάτω απόσπασμα από το παραμύθι:

«[...] Αλλά ακόμη περισσότερο κι από τη μαμά πάπια, στεναχωριόταν το παπάκι. Θα ήθελε πολύ να ήταν όπως τ' αδέρφια του αλλά, αυτό το καημένο, όσο μεγάλωνε τόσο πιο άσχημο γινόταν! [...]»

Με ποια έννοια θα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε αυτό που βιώνει το παπάκι και γιατί;

A Useful Online Toolkit for the Teacher

A Useful Online Toolkit for the Teacher

A Useful Online Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices

Ξαναδιαβάστε το παρακάτω απόσπασμα από το παραμύθι:

«[...] Περπάτησε πολύ, μέχρι που, κουρασμένο και πεινασμένο, έφτασε στο σπίτι μιας γιαγιάς, που το λυπήθηκε και του έδωσε να φάει! [...]»

Με ποια έννοια θα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε αυτό που βιώνει το παπάκι και γιατί;

Ξαναδιαβάστε το παρακάτω απόσπασμα από το παραμύθι:

«[...] Το πίκραναν και το τρομοκράτησαν τόσο πολύ, ώστε το παπάκι, ντροπιασμένο, έφυγε από το σπίτι της καλής γιαγιάς. [...]»

Με ποια έννοια θα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε αυτό που βιώνει το παπάκι και γιατί;

the Teacher

Toolkit for the Teacher

Toolkit for the Teacher

Toolkit for the Teacher

Ξαναδιαβάστε το παρακάτω απόσπασμα από το παραμύθι:

«[...] Τίναξε τα δυνατά φτερά του και πέταξε ψηλά στον ουρανό. Από εκείνη τη μέρα, το «ασημόπαπο» δεν ήταν πια ποτέ μόνο ...»

Με ποια έννοια θα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε αυτό που βιώνει το παπάκι και γιατί;

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

STOP RACISM

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

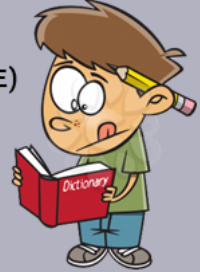
Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Bridging In-School and Out-Of-School Literacy Practices
A Useful Toolkit for the Teacher

Ανά ομάδες, δημιουργήστε ένα «Αντιρατσιστικό Λεξικό» και προσθέστε σε αυτό τις έννοιες που μόλις είδαμε. Μπορείτε να σκεφτείτε κι άλλες έννοιες που να αφορούν το φαινόμενο του ρατσισμού και να τις προσθέσετε στο λεξικό σας

Αν δυσκολεύεστε, αναζητήστε στο διαδίκτυο κείμενα επίσημων φορέων (π.χ. ΟΗΕ) σχετικά με τον ρατσισμό.

Δείτε το δικό μας λεξικό και προσπαθήστε να φτιάξετε κι εσείς το δικό σας!
Καλή επιτυχία μικροί/ές εξερευνητές/τριες των λέξεων!

Αντιρατσισμός:

Το να πιστεύουμε ότι όλοι οι άνθρωποι αξίζουν σεβασμό και ίσες ευκαιρίες. Σημαίνει να φερόμαστε δίκαια σε όλους/ες και να βοηθάμε όταν βλέπουμε κάποιον/α να αδικείται επειδή είναι διαφορετικός/ή.

παράδειγμα:

Αν κάποιο παιδί δεν το αφήνουν τα άλλα παιδιά να παίζει μαζί τους επειδή μιλάει άλλη γλώσσα ή επειδή έχει κάποια αναπηρία, το προσκαλώ στην παρέα μου να παίζει μαζί μου και λέω ευγενικά στα υπόλοιπα παιδιά ότι όλοι/ες έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν και να παίξουν.

Αποκλεισμός:

Το να αφήνουμε κάποιον έξω από μια ομάδα, ένα παιχνίδι ή μια δραστηριότητα και να μην τον αφήνουμε να συμμετέχει.

παράδειγμα: Το ασημόπαπο είχε περάσει όλο αυτό τον καιρό μόνο του, με την καρδιά του λυπημένη.

Ρατσισμός:

Είναι όταν κάποιος/α φέρεται άδικα ή άσχημα σε κάποιον/α μόνο και μόνο επειδή είναι διαφορετικός/ή.

παράδειγμα: Αυτό το ασημόπαπο –έτσι το έλεγαν– είχε μια μουσούδα πλατιά και ίσια, σαν πιατέλα, ήταν χοντρό και τα πούπουλά του γκρίζα, σαν του ποντικού! Στη φάρμα, όλοι το κορόιδευαν.

Συμπερίληψη:

Σημαίνει να φροντίζουμε όλοι/ες να μπορούν να συμμετέχουν και να νιώθουν ότι ανήκουν στην ομάδα, ανεξάρτητα από τα διαφορετικά χαρακτηριστικά τους.

παράδειγμα: Αν ένα παιδί χρησιμοποιεί αναπηρικό αμαξίδιο, βρίσκουμε ένα παιχνίδι που μπορούμε να παίξουμε όλοι μαζί!

A-Γ

Δ-Η

Θ-Λ

Μ-Π

Ρ-Ω

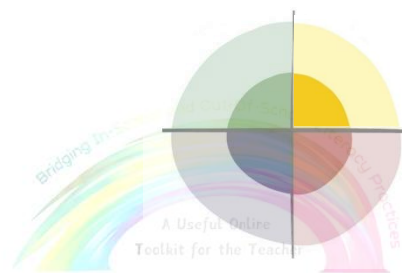

Συζητήστε με τους/τις διπλανούς/διπλάνές σας τα παρακάτω ερωτήματα:

- ο Ποιο πιστεύετε ότι είναι το μήνυμα που ήθελε να περάσει ο συγγραφέας μέσω του έργου του; Θεωρείτε ότι πέτυχε τον στόχο του;
- ο Ποιες απόψεις προωθούνται, μέσω του παραμυθιού, σχετικά με την διαφορετικότητα;
- ο Πώς παρουσιάζεται η διαφορετικότητα στην καθημερινότητά σας και πώς πιστεύετε ότι μπορεί να προωθηθεί η κοινωνική αποδοχή;

Καταγράψτε τις απόψεις σας σε χαρτί και παρουσιάστε τις στην τάξη.

Θα χωριστείτε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σας σε δύο ομάδες. Όσοι/ες είστε στην πρώτη ομάδα, θα διαβάσετε “Το Ασχημόπαπο” και θα καταγράψετε τις απόψεις σας για το νόημα-μήνυμα του παραμυθιού. Όσοι/ες είστε στην δεύτερη ομάδα, θα διαβάσετε το παραμύθι σε άλλα άτομα που γνωρίζετε (π.χ. στους γονείς/κηδεμόνες σας, στους παππούδες και στις γιαγιάδες σας, σε φίλους κ.ά.) και θα καταγράψετε τις δικές τους απόψεις για το νόημα-μήνυμα της ιστορίας.

Αφού συγκεντρώσετε τις απόψεις όλων, να τις συγκρίνετε και να τις αναλύσετε:

1. Πού μοιάζουν και πού διαφέρουν;
2. Ποια άποψη κυριαρχεί;
3. Πιστεύετε ότι η ηλικία και τα βιώματά τους σε σχέση με την εξωτερική τους εμφάνιση έχουν επηρεάσει την διαμόρφωση της γνώμης τους;
4. Θεωρείτε ότι υπάρχουν άλλοι παράγοντες που μπορεί να επηρέασαν την γνώμη τους; Αν ναι, ποιοι είναι αυτοί;
5. Σε τι συμπέρασμα/-τα καταλήγετε;

**Είμαστε
ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ**
Διαφορετικοί αλλά μαζί!

Με αφορμή την Διεθνή Ημέρα κατά του Ρατσισμού, στις 21 Μαρτίου, το Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ) ζητά από τους μαθητές και τις μαθήτριες να δημιουργήσουν ένα αντιρατσιστικό, παιδικό παραμύθι για να διανεμηθεί, στα πλαίσια της σχετικής καμπάνιας, στα Δημοτικά όλης της χώρας στις 2 Απριλίου, Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου.

Έτσι, λοιπόν, καλείστε να δημιουργήσετε ένα παιδικό παραμύθι με πρωταγωνιστή το αγαπημένο σας ζώακι, στο οποίο **δεν θα αναπαράγονται στερεότυπα, προκαταλήψεις και ρατσιστικές απόψεις** κατά των διαφορετικοτήτων αλλά θα προωθούνται η αποδοχή και η συμπερίληψη.

★ Θέλεις να γίνεις ο καλύτερος παραμυθάς;

★ Ακολούθησε αυτά τα βήματα και γράψε το δικό σου μοναδικό παραμύθι!

1 Σκέψου μια ιδέα!

Τι θα ήθελες να πεις; Μπορεί να είναι κάτι που σου συνέβη, κάτι που φαντάζεσαι ή κάτι που ονειρεύεσαι.

2 Δημιούργησε τους ήρωες!

Ποιοι θα είναι οι ήρωές σου; Πώς είναι; Τι θέλουν; Κάνε τους ενδιαφέροντες και ξεχωριστούς!

3 Διάλεξε τον τόπο και τον χρόνο!

Πού θα γίνει η ιστορία σου; Σε ένα μαγικό δάσος, σε ένα χωριό, σε ένα κάστρο; Πότε θα συμβεί;

4 Φτιάξε την αρχή, τη μέση και το τέλος!

Πώς ξεκινά η ιστορία; Τι γίνεται μετά; Ποιο είναι το πρόβλημα και πώς λύνεται; Πώς τελειώνει;

5 Γράψε με όμορφες λέξεις!

Χρησιμοποίησε λέξεις που ζωγραφίζουν εικόνες στο μυαλό όσου διαβάζουν την ιστορία σου.

6 Δώσε ζωή στην ιστορία σου!

Κάνε τους ήρωές σου να μιλούν, να νιώθουν και να δρουν. Έτσι το παραμύθι σου θα γίνει πιο συναρπαστικό!

7 Διάβασε, διόρθωσε και μοιράσου!

Ξαναδιάβασε το παραμύθι σου. Μπορείς να το διορθώσεις και μετά να το μοιραστείς με τους φίλους σου!

